

ผลของการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคลต่อการถ่ายโอนการเรียนรู้
ในการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม

นางสาว จารุภา วงศ์ช่างหล่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2542
ISBN 974-333-085-2
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**EFFECTS OF EXPECTED INDIVIDUAL TESTING ON TRANSFER OF LEARNING
IN GROUP PROBLEM – SOLVING**

MISS JARUPA VONGCHANGLAW

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-085-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคลต่อการถ่ายโอนการเรียนรู้
ในการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม
โดย นางสาวจารุภา วงศ์ช่างหล่อ
สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาวุธ

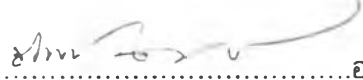

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อุวรรณโน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาวุธ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี)

จรรยา วงศ์ช่างหล่อ : ผลของการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคลต่อการถ่ายโอนการเรียนรู้
ในการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม (EFFECTS OF EXPECTED INDIVIDUAL TESTING ON
TRANSFER OF LEARNING IN GROUP PROBLEM – SOLVING)

อ. ที่ปรึกษา : ศ. ดร. ชัยพร วิชชาวุธ, 103 หน้า. ISBN 974-333-085-2.

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคลกับการไม่ทราบว่าจะมีการทดสอบรายบุคคล ต่อการถ่ายโอนการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม โดยแต่ละเงื่อนไขมีการถ่ายโอนการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 4 แบบคือ

1. การถ่ายโอนการเรียนรู้จากบุคคลสู่บุคคล (III)
2. การถ่ายโอนการเรียนรู้จากบุคคลสู่กลุ่ม (IGI)
3. การถ่ายโอนการเรียนรู้จากกลุ่มสู่บุคคล (GII)
4. การถ่ายโอนการเรียนรู้จากกลุ่มสู่กลุ่ม (GGI)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ จากวิทยาลัยพยาบาล
เกื้อการุณย์ จำนวน 240 คน แบ่งตามเงื่อนไขเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคล 120 คน และเงื่อนไข
ไม่ทราบว่าจะมีการทดสอบรายบุคคล 120 คน โดยในเงื่อนไขเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคล ผู้วิจัย
จะแจ้งให้ทราบก่อนการแก้ปัญหาว่าจะมีการทดสอบในครั้งสุดท้าย

ในแต่ละเงื่อนไขจัดแบ่งตามการถ่ายโอนการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบ แบบละ 30 คน และแบ่งย่อย
ออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน จัดให้แต่ละกลุ่มแก้ปัญหาเชิงเหตุผล จากเกมมาสเตอร์มายดีใน
คอมพิวเตอร์ 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ข้อ ต่อเนื่องกันไป รวมทั้งหมด 9 ข้อ โดยไม่จำกัดเวลาในการแก้ปัญหา
ผู้วิจัยกำหนดให้ครั้งแรก เป็นการเรียนรู้ครั้งที่ 1 (Original task) ครั้งที่ 2 เป็นการเรียนรู้ครั้งที่ 2 หรือ
การถ่ายโอน (Transfer task) และครั้งที่สาม เป็นการทดสอบรายบุคคล (Individual test)

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. การเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคล ไม่มีผลต่อการถ่ายโอนการเรียนรู้จากบุคคลสู่บุคคล (III) จากบุคคลสู่กลุ่ม (IGI) และจากกลุ่มสู่บุคคล (GII)
2. ผลการถ่ายโอนการเรียนรู้ในเงื่อนไขการถ่ายโอนจากกลุ่มสู่กลุ่ม (GGI) ของการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคล น้อยกว่าการไม่ทราบว่าจะมีการทดสอบเป็นรายบุคคล
3. การเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคล ทำให้การเรียนรู้ครั้งแรกรายบุคคล (I..) เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้การแก้ปัญหา ดีกว่าการเรียนรู้ครั้งแรกเป็นกลุ่ม (G..)
4. การเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคล ทำให้การถ่ายโอนสู่บุคคล (I) เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้การแก้ปัญหา ดีกว่าการถ่ายโอนสู่กลุ่ม (G)
5. การไม่ทราบว่าจะมีการทดสอบเป็นรายบุคคลทำให้การเรียนรู้ครั้งแรกเป็นกลุ่ม (G..) เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้การแก้ปัญหา ดีกว่าการเรียนรู้ครั้งแรกรายบุคคล (I..)
6. การไม่ทราบว่าจะมีการทดสอบเป็นรายบุคคล ทำให้การถ่ายโอนสู่กลุ่ม (G) เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้การแก้ปัญหา ดีกว่าการถ่ายโอนสู่บุคคล (I)
7. ผลจากการทดสอบรายบุคคลของการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคล ไม่แตกต่างจากการไม่ทราบว่าจะมีการทดสอบเป็นรายบุคคล

คณะ จิตวิทยา

สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

3970258827 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : EXPECTED INDIVIDUAL TESTING / TRANSFER OF LEARNING / GROUP
PROBLEM – SOLVING

JARUPA VONGCHANGLAW : EFFECTS OF EXPECTED INDIVIDUAL TESTING
ON TRANSFER OF LEARNING IN GROUP PROBLEM– SOLVING. THESIS

ADVISOR : PROF. CHIYAPORN WICHAWUT, Ph.D., 103 pp. ISBN 974-333-085-2.

The purpose of this research is to study the effects of expected individual testing on transfer of learning in group problem-solving. A sample of 240 undergraduate students from Kuakaroon Nursing College participated in this study. Subjects divided into 4 experimental conditions: 1) individual-to-individual transfer, 2) individual-to-group transfer, 3) group-to-individual transfer, and 4) group-to-group transfer. They were required to work on logical problem-solving tasks (mastermind computer game) for 3 trials.

Results show that

1. Expecting individual testing does not affect individual-to-individual transfer (III), individual-to-group transfer (IGI), and group-to-individual transfer (GII).
2. In group-to-group transfer (GGI), the percentage of transfer in not-expecting individual testing is higher than expecting individual testing.
3. Expecting individual testing results in higher percentage of transfer in individual original tasks than group original tasks.
4. Expecting individual testing results in higher percentage of transfer in individual transfer tasks than group transfer tasks.
5. Not-expecting individual testing results in higher percentage of transfer in group original tasks than individual original tasks.
6. Not-expecting individual testing results in higher percentage of transfer in group transfer tasks than individual transfer tasks.
7. There is no difference between expecting individual testing and not-expecting individual testing in individual test condition.

คณะ จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาวุธ ที่กรุณาให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางในการทำงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อีกทั้งชี้แนะแนวคิดต่างๆในหลายแง่มุม ซึ่งเกิดประโยชน์แก่การศึกษาและการดำเนินชีวิตของผู้วิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในคณะจิตวิทยาที่ได้มอบความรู้อันมีค่ายิ่งด้วยความตั้งใจและมีเมตตาต่อผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและจะน้อมนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างดีที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ นิลวรรณ ศิริพิพัฒน์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ และ ดร. เบญจา เดากล่ำ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ที่ได้กรุณาให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ วนิดา มงคลสินธุ์ผู้ควบคุมห้องคอมพิวเตอร์ และคณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลพื้นฐานทุกท่าน ที่กรุณาประสานงาน ควบคุมดูแลนักศึกษาช่วยวิจัย อีกทั้งคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการเก็บข้อมูล ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณน้องๆนักศึกษาร่วมวิจัยทุกท่านที่ให้ความเป็นกันเองและความตั้งใจต่อการเก็บข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่น้องและเพื่อนๆ ชาวจิตวิทยาทุกท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจ ห่วงใยและให้คำปรึกษาที่ดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณหัวหน้าตึกสุติกรรมติดเชื้อ คุณพรทิพย์ ภักดิ์สุมนต์ และพี่น้องๆผู้ร่วมงานทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติม อีกทั้งคอยให้กำลังใจดูแลและห่วงใยแก่ผู้วิจัยเสมอมา รวมถึงการสละเวลาอันมีค่าเพื่อช่วยสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้สำเร็จการศึกษา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจและซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนๆทุกท่านที่มอบความห่วงใยและความเข้าใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมมาตร วงศ์ช่างหล่อที่เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยศึกษาต่อ และคุณแม่ พยอม วงศ์ช่างหล่อ ที่คอยสนับสนุนส่งเสริมแก่ผู้วิจัยในทุกๆด้าน อีกทั้งพี่ต้อม พี่ต๋อง ที่คอยช่วยเหลือดูแล ให้คำปรึกษาเมื่อผู้วิจัยมีปัญหาต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกมั่นคงมีกำลังใจและอบอุ่นใจ เอื้อประโยชน์ให้สำเร็จการศึกษาได้ด้วยดี

จารุภา วงศ์ช่างหล่อ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	24
สมมติฐานงานวิจัย.....	24
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	26
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	27
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
2. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	30
กลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การดำเนินการทดลอง.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
3. ผลการวิจัย.....	42
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	52
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	64
รายการอ้างอิง.....	70

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
แสดงตารางผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางเปรียบเทียบตามสมมติฐาน.....	76
การเปรียบเทียบตามสมมติฐานโดยใช้ร้อยละการถ่ายโอนการเรียนรู้	
จากรอบที่ 2 สู่รอบที่ 3 (PTF ₂₃).....	80
การเปรียบเทียบตามสมมติฐานโดยใช้ร้อยละการถ่ายโอนการเรียนรู้	
จากรอบที่ 1 สู่รอบที่ 3 (PTF ₁₃).....	84
ตารางแสดงค่าร้อยละตัวอย่างในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเล่นเกมจำแนกตาม	
เงื่อนไขการถ่ายโอนการเรียนรู้.....	89
ภาคผนวก ข.....	90
แผ่นแนะนำขั้นตอนการเล่นเกมส์มาสเตอร์มายด์.....	91
แบบสอบถามและตารางบันทึกผลการเล่นเกมส์มาสเตอร์มายด์ทั้ง 8 เงื่อนไข.....	99
ชุดรายการที่ใช้ในการอธิบายการวิจัยและการเล่นเกมส์มาสเตอร์มายด์.....	100
ประวัติผู้วิจัย.....	103

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. แสดงตัวอย่างคะแนนเปรียบเทียบค่าอัตราส่วนร้อยละ การถ่ายโอน จากสูตร 3 สูตร.....	6
2. แสดงตัวอย่างคะแนนเปรียบเทียบค่าการถ่ายโอนจากสูตร 2 สูตร ซึ่งวัดโดยการเปรียบเทียบภายในบุคคลของผลการเรียนรู้ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2.....	8
3. การสรุปผลการถ่ายโอนของ Osgood.....	11
4. รูปแบบการวิจัย (Research design).....	30
5. แสดงตัวอย่างการเล่นเกมมาสเตอร์มายด์	34
6. ค่าสถิติพื้นฐานของจำนวนครั้งที่เล่นเกมสำเร็จในรอบที่ 1 รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ภายในเงื่อนไขการเชื่อว่าจะถูกทดสอบ รายบุคคลกับการไม่ทราบว่าจะมีการทดสอบรายบุคคล	42
7. ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละการถ่ายโอนการเรียนรู้จากการเล่นเกม รอบที่ 1 สู่รอบที่ 2 (PTF ₁₂) ในการคำนวณ เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง เงื่อนไขการถ่ายโอน GGI กับ IGI ภายในการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็น รายบุคคลกับไม่ทราบว่าจะมีการสอบเป็นรายบุคคล.....	43
8. ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละการถ่ายโอนการเรียนรู้จากการเล่นเกม รอบที่ 1 สู่รอบที่ 2 (PTF ₁₂) ในการคำนวณ เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง เงื่อนไขการถ่ายโอน GI I กับ III ภายในการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็น รายบุคคลกับไม่ทราบว่าจะมีการสอบเป็นรายบุคคล.....	44
9. ค่าสถิติพื้นฐานเปรียบเทียบระหว่างการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็น รายบุคคลกับไม่ทราบว่าจะมีการสอบเป็นรายบุคคลโดยใช้จำนวนครั้ง ที่ใช้ในการเล่นเกมจนสำเร็จในรอบที่ 3.....	45
10. ค่าสถิติพื้นฐานของการถ่ายโอนจากบุคคลสู่บุคคลเปรียบเทียบระหว่าง การเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคลกับการไม่ทราบว่าจะมีการสอบเป็น รายบุคคล โดยใช้ร้อยละการถ่ายโอนการเรียนรู้จากรอบที่ 2 สู่รอบที่ 3 (PTF ₂₃) และจากรอบที่ 1 สู่รอบที่ 3 (PTF ₁₃).....	47
11. ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละการถ่ายโอนการเรียนรู้จากการเล่นเกม รอบที่ 1 สู่รอบที่ 2 (PTF ₁₂) ในการคำนวณ เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง เงื่อนไขการถ่ายโอน GGI กับ GI I ภายในการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็น รายบุคคลกับไม่ทราบว่าจะมีการสอบเป็นรายบุคคล.....	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

12. ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละการถ่ายโอนการเรียนรู้จากการเล่นเกะ' รอบที่ 1 สู่รอบที่ 2 (PTF₁₂) ในการคำนวณ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเงื่อนไขการถ่ายโอน IGI กับ III ภายใต้การเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคลกับไม่ทราบว่ามีทดสอบเป็นรายบุคคล.....49

สารบัญภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1. แสดงแผ่นกรอกข้อมูลและตัวอย่างเกมมาสเตอร์มายด์จากคอมพิวเตอร์.....	33
2. แสดงตัวอย่างการเล่นเกมมาสเตอร์มายด์จากคอมพิวเตอร์.....	35
3. แสดงผังขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	39
4. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนครั้งที่ใช้ในการเล่นเกมจนสำเร็จ ในรอบที่ 3 ของเงื่อนไขการถ่ายโอนทั้ง 4 แบบ.....	46
5. แสดงการเปรียบเทียบเงื่อนไขการถ่ายโอนการเรียนรู้ทุกเงื่อนไข ภายในเงื่อนไขการเชื่อว่าจะถูกทดสอบเป็นรายบุคคลและการ ไม่ทราบว่ามี การทดสอบเป็นรายบุคคล ด้วยการใช้อัลกอริทึมการถ่ายโอน การเรียนรู้จากการเล่นเกมรอบที่ 1 สู่รอบที่ 2 (PTF ₁₂).....	51